MOTIE 26-68: Een maatschappelijke kosten en batenanalyse Knarrenhoven

ChristenUnie
Barneveld

Raadsvoorstel: Programmabegroting 2027

Barneveld, 11 november 2025

We zien dat:

a. De lopende woningbouwinitiatieven voor senioren grotendeels gaan om geclusterde huisvesting in de vorm van appartementen [1].
b. Er in onze gemeente naast bovenstaand woonconcept behoefte is aan wonen in zogenaamde Knarrenhoven. Deze groep vind de reguliere geclusterde woonvormen minder aantrekkelijk. [2]
c. Een Knarrenhof is een woonconcept dat de beslotenheid van een hofje combineert met sociale cohesie en gemeenschapszin, informele zorg, zelfstandig wonen en levensloopbestendigheid en daarmee wezenlijk een ander concept is dan de huidige geclusterde woningbouw voor senioren.
d. De woonzorgvisie nadrukkelijk het belang benoemt van zo lang mogelijk zelfstandig wonen en het stimuleren van sociale samenhang
e. Een Knarrenhof veel maatschappelijke voordelen kent waaronder lagere WMO kosten, vertraging van de professionele hulpvraag, efficiënte zorgverlening en voorkomen van eenzaamheid. [3] [4]
f. Deze Knarrrenhoven vaak niet van de grond komen omdat:
    - De financiële afweging op de korte termijn niet wordt afgewogen tegen de (financiële) voordelen die zich op andere beleidsterreinen manifesteren.
    - Initiatiefnemers minder sterk staan in het commerciële speelveld.
    - Financiering met name in de voorfase is complex. [5]
    - Specifiek gemeentelijk (grond)beleid ten aanzien van knarrenhoven ontbreekt.
g. Meerdere gemeenten reeds een doorrekening hebben gemaakt om tot een maatschappelijke kosten en batenanalyse te komen. De exacte doorrekening verschilt per gemeente.

We vinden dat:

h. Inzichtelijk moet zijn wat de maatschappelijke kosten en baten zijn van knarrenhoven in onze gemeente, zodat we een weloverwogen keuze kunnen maken welke inspanningen voor de realisatie van een Knarrenhof gerechtvaardigd zijn.

---

[1] Gemeente Barneveld (2026), opgave lopende wooninitiatieven voor senioren. Mail 5-11-2026.
[2] Initiatiefnemers Knarrenhoven gemeente Barneveld. Gesprekken 23-10-2026 en 9-11-2026.
[3] Nijkamp, J., & Van der Klauw, E. (2023). Gezamenlijkheid en naar elkaar omkijken voor senioren. Kwalitatief onderzoek vanuit het Netwerk Vitaliteit. Hanzehogeschool Groningen.
[4] Netwerk Vitaliteit. (2018). Onderzoeksprogramma naar de effecten van geclusterde woonvormen op welbevinden, kwaliteit van leven en zorgconsumptie. Universitair Medisch Centrum Groningen.
[5] Jansen, C (2026), Ruimte voor een Knarrenhof. Een onderzoek naar de belemmeringen bij de realisatie van knarrenhofjes in Nederland. Radboud Universiteit Nijmegen.

We vragen het college om:

1. In 2027 te komen tot een maatschappelijke kosten en batenanalyse van het woonconcept knarrenhoven in onze gemeente en deze aan te bieden aan de raad. Idealiter is dit gelijk met het beleidsprogramma Volkshuisvesting.

Wouter de Kool
Joel Verstoep
ChristenUnie Barneveld